Skandinaviens Stjerne.

Organ for de Sidste-Dages Hellige.

Sandheden, Kundskaben, Dyden og Troen ere forenede.

Nr. 7. Den 1ste Januar 1890. 39te Aargang.

Geografiske Vidnesbyrd om Mormons Bogs Sandhed.

(Fra »The Juvenile Instructor«.)

(Fortsat fra Side 87.)

Fuldstændig Udryddelse synes at have truet Nephiterne. Paa den nordlige Side af dem laa en ukjendt Ørken. Hellere end at dø under deres Fjenders Hænder, foretrak de at opgive deres Hjem, for muligvis at finde et Fristed i den vidt udstrakte Ørken, netop som Nephi havde gjort omtrent tre hundrede Aar før i Tiden. De samlede sig derfor ved en Høj, nord fra Shilom, og begyndte sin Rejse mod Ørkenen, og sandsynligvis vandrede de gjennem hvad som nu er kjendt under Navn af Slettelandet Pasto, hvor de overstog de vestlige Andes-Bjerge, syd fra Popayan, og kom ind i Dalen Canca, hvor de uden Tvivl mødte nogle Zarahemlaiter, som ledsagede dem til deres Stad, Zaramhemla. Denne Route er den eneste, der nu benyttes af Rejsende, mellem disse Steder, og det var den eneste Vej der kjendtes af Indianerne, som levede der for 350 Aar siden.

Lamaniterne synes, efter Nephiternes Afrejse, at have beboet Nephis Stad, med Undtagelse af nogle faa Aar som Zeniffs Folk boede der, hvorefter det blev Lamaniternes Hovedstad og deres Kongers Residents-Stad. Vi have ingen Underretning om hvorlænge det vedblev saaledes, men det synes altid siden at have været en Stad af stor Betydning. Det er ikke umuligt at den var beliggende paa samme Plads som Staden Quito, da den svarer aldeles til Beskrivelsen i Optegnelserne desangaaende. Forøvrigt var Quito, ved Landets Opdagelse for tre hundrede og halvtredsindstyve Aar siden, en By af stor Betydning; den var i Virkeligheden Rigets Hovedstad og var endog da saa gammel at Traditionen var aldeles tavs angaaende dens Grundlægning. Man antager, at naar Inkaerne Aaret 1500 efter Kristus erobrede Staden, at de atter opbyggede en stor Del af denne samt opførte mange meget stor-

artede og smukke Bygninger. Det paastaaes at der endog bragtes store Stene fra Cuzco for dette Øjemed. Man kan med Rette antage at den var en smuk By, paa den Tid, da den blev erobret af Spanierne, men disse Plyndrere, i deres Sogen efter Guld og Skatte, nedbrød, underminerede og odelagte, indtil der neppe var noget tilbage af den gamle Stad. Dog kan man med en nojagtig Undersøgelse frembringe værdifulde og interessante Ting. To Stæder, Shilom og Shemlom synes at have været beliggende i samme Dal, som Staden Nephi gjorde, den ene nord og den anden syd fra nævnte Stad. Begge kunde blive seet fra Taarnet i Staden Nephi.

Omtrent tyve Mil nord fra Quito findes en Bjergkjæde af betydelig Højde, lobende ost og vest og adskiller Dalene syd fra Quito og Imbabura. Fra denne Hoj kan begge Dalene med Lethed sees. To smaa Floder lobe fra den nordlige Side af denne Høj mod det stille Hav. Var ikke en af disse Floder Floden Mormon, hvor Alma døbte sit Folk? Mormon var netop paa en saadan Plads, da den laa „paa Grænserne af Landet og ved visse Tider fandtes der vilde Dyr". Vi ere underrettede om, i Optegnelserne, at en Stad byggedes ved Grænsen af Mormon og den kaldtes Jerusalem, men dennes Indbyggere bleve meget ugudelige, og under store Jordrystelser ved Frelserens Komme sank den i Jorden og Vandet indtog dens Plads.

Ved den sydlige Ende af Imbabura-Dalen findes en lille mærkværdig So, som er flere Mile i Omkreds. Naar Spanierne erobrede Landet, brugte Indianerne at samles ved So-Stranden, for at udføre nogle religiose Ceremonier. Af hvad Beskaffenhed disse Ceremonier vare, kunne vi ikke sige, men at domme fra de gamle Traditioner, forekommer det, at en eller anden Begivenhed har indtruffet der, og vi ere af den Anskuelse, at det var der, at Fænomenet fandt Sted, hvorom det tales i Mormons Bog og som ogsaa ovenfor er anfort. Under den Tid, som Limhi var i Fangeskab i Staden Nephi, udsendte han et lille Selskab for at opsoge Zarahemlas Land. „Men de kunde ikke finde det, og de gik vilde i Ørkenen. Dog fandt de et Land, som havde været beboet. Ja, et Land, som var bedækket med tørre Ben . . . og da de antog, at det var Zarahemlas Land, saa vendte de tilbage til Nephis Land." Det har af Nogle blevet spurgt: „Om Zarahemlas Land var beliggende nord fra Nephis Stad, hvordan kunde disse Mænd da gaa det forbi paa deres Vej over den smale Landstrimmel til Nord-Amerika, som de maa have gjort, uden at finde det?" Dette er et stort Bevis til os, at Staden Nephi var beliggende i Nærheden af Quito. Det ser ud som om Limhis Folk havde glemt, hvor Zarahemla var beliggende, men de vidste, at det var nord fra dem. Om Staden Nephi havde været beliggende paa den ostlige Side af Andes-Bjergene, saa vilde Limhis Mænd selvfolgelig have fulgt den ostlige Side af Bjerget og kunde da ikke have undgaaet at opdage Zarahemlas Land. De rejste derimod, sandsynligvis, mellem Havet og de vestlige Andes-Bjergene, og saaledes havde de Zarahemlas Land og Bountiful paa den ostlige Side. Naar de havde fundet Landet „fuldt af Ben efter Mennesker og Dyr", saa er det naturligt at antage, at de tog den samme Vej tilbage, for om de havde gaaet en anden Vej vilde de muligvis ikke have fundet Vejen tilbage til Nephi.

IX.

Zarahemlas Land.

Zarahemlas Land synes at have indbefattet Landstrækningen, som nu er kjendt under Navn af Columbia i Syd-Amerika. Denne Egns fysiske Udseende er noget ulig Landet, som er beliggende længere syd. Andes-Bjergene dele sig lidt nord fra Ækvator i tre Kjæder, som sprede sig over Landet nord, indtagende to store Dale, Magdalena og Cauca, hvilke ere over to hundrede Mile lange og omtrent fyrretyve Mile brede. Paa Grund af deres Højde have de et tempereret Klimat. Foruden disse findes der mange mindre Dale mellem de forskjellige Bjerge. Øst fra disse Bjerge udbrede sig en stor ubeboet Landstrækning, og paa den vestre Side grænsende mod det stille Hav, ligger den hede og usunde Landstrækning Choco. Mod nord grænsende det Carrebeiske Hav er Landet lavere, men det findes endog meget Højland, hvor Klimatet, endskjondt meget varmt, dog er ganske behageligt.

Saadant var i Korthed Zarahemlas Land, som Nephiterne beboede. Det var adskilt fra Nephis Land ved en smal Strimmel af ufrugtbart Land, som løbe fra Øster- til Vester-Havet.

Zarahemlas Land var beboet af Nephiterne under den Tid, da de vare i deres bedste Velstand. Store og vel befolkede Byer byggedes gjennem hele Landet, hvilke dog i Lighed med Thebes, Babylon og Nineve, som ikke kunne paavise noget Spor for deres virkelige Beliggenhed, men dog er det rimeligt, at nogle Levninger endnu findes, som skulde bevise deres forrige Pragt og give os Oplysning om deres Beliggenhed.

Næsten Intet er kjendt om Oldsager i denne Del af Landet. Følgende Uddrag af et Brev fornylig modtaget fra en Person i Bogota kaster en Del Lys paa Emnet: „Angaaende de forhen spanske Levninger her i Landet kan siges, at der er kun faa, der findes her i Nærheden, endog dette (Bogota) var Middelpunktet for Chibeba-Nationens Cevilisation. Nogle faa Inskriptioner findes, forestillende nogne Figurer, Cirkler osv., men deres Betydning har endnu ikke blevet forklaret. Lignende Inskriptioner findes ogsaa i andre Dele af Landet, men Bygninger findes der ikke. Det Folk, som beboede Landet ved dets Erobring af Spanierne, byggede deres Huse og Templer af Træ, men de vare alle plyndrede og ødelagte af Spanierne.

„Landet var delt mellem flere hundrede forskjellige Stammer, talende forskjellige Dialekter og ejede mange særskilte Sprog. Disse Stammer laa altid i Krig med hverandre og havde mange ulige Vaner. De vare enten de adspredte og udartede Levninger af en gammel Nation eller ogsaa Levningerne af Stammer drevne uden for Inkaernes Rige i syd eller Mexikanerne i nord. Deres Lertoj og Guldsmykker, fundne i deres Grave udvise, at de ikke havde lige stor Civilisation. Meget kan udfindes ved at undersøge Gravstederne, og det findes store Distrikter, som endnu ikke ere undersogte, særdeles i Nærheden af Ibaque. Højst mærkværdige Levninger, der bevidne en ældre Civilisation, findes i San Augustine, en lille By beliggende i den øvre Del af Magdalene-Dalen, omtrent et hundred og tyve Mil syd fra dette Sted . . . I Grupper spredte over et Areal af omtrent en Kvadrat Mil findes et stort Antal af uhyre store Stene forestillende Mennesker, Grotter osv., hvilke i Udseende ligne meget de Statuer man finder i

Central-Amerikas ældre Byer . . . Formen af disse San Augustina Figurer og deres Prydelser vise at de ikke vare hugne af noget Folk, som boede der ved Tiden af Spaniernes Erobring af Landet, og alle Indianernes Traditioner henvise til, at de ere af en meget højre Alder. Nogen videnskabelig Undersøgelse har aldrig bleven gjort paa dette Sted; nogle Figurer have blevet aftegnede og fotograferede, men det er muligt at en nærmere Undersøgelse af Landet og at nogle Udgravninger skulde frembringe mange Ting af stor Interesse."

Foruden de anførte Statuer ved San Augustine, findes der ogsaa et ualmindeligt stort Stenbord, hvilende paa Stenpillere, hvilke ere fulde af Billedhugger-Arbejde, forestillende Mennesker, Tigere og Aber i naturlig Størrelse. I de nærliggende Klipper findes ogsaa indhugne Billeder af Mennesker og Dyr. I Leyva-Dalen nord for Bogota findes Ruiner af et stort Tempel· Ni og tyve massive Stenpillere ere endnu staaende. De ere af huggen Sten, og ere fastgjorde i Jorden lig dem, som findes ved Tiahuanuco. Der findes ogsaa andre Ruiner, hvilke bevise, at en By var beliggende der engang i Tiden, endskjøndt der er nu ikke andet tilbage end en Mængde Ruiner, som for over tre hundrede Aar har tjent Spanierne som et fortræffeligt Stenbrud. Længere mod Nord langs ad Floden Rio Sagonoso, findes andre Ruiner, samt en gammel Kobbergrube. Det er ogsaa forstaaet, at Ruiner existerer i Dalene i Nærheden af Medellin og i Cauca-Dalen samt paa andre Steder, men de have ikke endnu blevet underkastet nogen videnskabelig Undersøgelse. Ældgamle Gravsteder findes over alt i Landet, hvilket tilkjendegive en talrig Befolkning. Indianerne fortalte Spanierne, at hele Landet havde engang været opbygget med Byer og Steder samt fyldt med en stor Folkemængde, men at de alle havde blevet udryddet ved en stor Pest.

Nok er kjendt for at stadfæste hvad som „Mormons Bog" paastaa, nemlig, at Landet engang beboedes af en talrig og oplyst Nation, som var langt fremskreden i Kunst og Videnskab, og vi ere af den Anskuelse, at naar en nøjere Undersøgelse er gjort, det vil vise sig, at der i denne Egns tropiske Skove findes skjulte Ruiner, der vil kappes med de i Yucatan og Central-Amerika, ja endog med de i Ægypten. Naar den Tid kommer, hvad vil den vantroe Verden sige om den udlærde Yngling, som i Mormons Bog forud sagde deres Tilværelse?

X.

Fortidens Historie og Nutidens Optegnelser.

Efter at Nephiterne begyndte deres Emigration til Landet nord for deres forrige Besiddelse, lidet er bemærket om Landets geografiske Beskaffenhed. Et eller to Landskab omtales, saasom Cumorah og Desolation, hvilke Beliggenhed vi med nogenlunde Bestemthed kunde bedømme, imedens disse Navne ere forenede med andre Tildragelser, men for at henlægge andre Byer og Landskaber maa vi indhente videre Oplysning. Det er os sagt, at Nephiterne gradevis spredte sig over den nordlige Del af Landet, indtil de kom til store Søer og mange Floder. Man kan heraf drage den Beslutning, at de beboede Mexiko og den Del af de forenede Stater, som ligger syd fra de store Søer. Det er saaledes ikke at undres over, at de Optegnelser, som ere gjorte siden Mormons Bogs Frem-

komst, stadfæste at denne Landstrækning indeholder tusinde Bevis for en forhen historisk Civilisation, medens i andre Dele af Landet findes kun faa Levninger, og vi kjende ikke til nogen, som er funden nord fra Superior-Søen.

I en længere Tid, efter Frelserens Besøg hos Nephiterne, levede de i Fred og trivedes, indtil omtrent Aaret 200 efter Kristus, naar Folket atter begyndte at dele sig og Lamaniterne begyndte atter deres Fjendtligheder, hvorved Krige opstod. Nephiterne bleve ogsaa med Tiden et ugudeligt Folk. Omtrent Aaret 375 efter Kristus, udbrød en heftig Krig mellem de to Folk. Lamaniterne vare i Reglen de sejrende, og Nephiterne bleve underkuede og sluttelig i Aaret 384, naar den store Strid stod ved Cumorah, der endte med Nephiternes fuldstændige Ødelæggelse. Derefter laa Lamaniterne i Strid med hverandre, vedblivende saaledes for 36 Aar, naar Mormon sluttede sine Optegnelser.

Lamaniterne synes ved den Tid ikke at have været barbariske, men at have været højst civiliserede. Skrivekunsten existerede iblandt dem, og vi finder at de underholdt Korrespondance med Nephiterne.

Den indbyrdes Krig, som udbrød blandt Lamaniterne, efter Nephiternes Udryddelse, var Begyndelsen til den nedværdigede Tilstand, i hvilken de i Dag befinde sig. Et Folks Nedværdigelse, saavel som dets Fremadskridelse, sker kun gradvis. Lignende foregaar endog i vor Tid, som vil sees af følgende Uddrag, af en fremstaaende Historieskriver: „Naar St. Lawrence-Dalen først kom under Europæernes Observation, fandtes der nogle Indianer-Stammer, som førte et stille og arbejdsomt Liv som Jordbrugere, og vare forenede som et Samfund og vare i Besiddelse af en god Civilisation vel paabegyndt eller muligvis længe nedarvet. Naar den franske Navigatør Cartier først udforskede St. Lawrence-Floden i Aaret 1534—35 fandt han en Indianer By, hvor Montreal nu er beliggende. Den beboedes af et forholdsvis civiliseret Folk, som beskjæftigede sig med Jordbrug. Byen var velbefæstet og omgiven af opdyrkede Jordmarker. Naar det samme Sted atter besøgtes i Aaret 1642, saa havde Indianer-Byen med dets Befolkning aldeles forsvundet, og al dens Agerdyrkning og Landstrækningen, hvorpaa Byen var beliggende var tilvokset med Skov. En Jesuit-Missionær, som i Aaret 1626 gjennemtrængte Landstrækningen nord fra Erie-Søen, fandt Folket boende i Stæder og Byer og de vare beskjæftigede med Majs- og Bønne-Avl. Tredive Aar senere trængte en anden Missionær gjennem de samme Egne, men fandt det hele da en øde Ørken. Naar De Soto første Gang trængte frem til Mississippi fandt han Indianerne overalt sysselsatte med Agerbrug og de vare meget længere fremme i saa Henseende end de som man fandt der et hundrede Aar senere.

Mexiko var, ved Amerikas Opdagelse, beboet af et Folk, som kaldtes Azteker. De vare mere civiliserede end nogen af de øvrige civiliserede Stammer. De byggede Byer, de vare gode Jordbrugere, de arbejdede i Metal, tilvirkede Lertøj og andre nyttige Artikler samt forstod Klæde-Fabrikationen. De havde ogsaa en Del Kundskab om Skrivekunsten, idet de anvendte hieroglyfiske Tegn for derved at nedskrive historiske Tildragelser. De paastaa at have kommet til Mexiko fra en af de nordlige Distrikter omtrent Aaret 1400. Landet var da beboet af et Folk,

kaldet Toltekerne, hvilke antages at have kommet til Mexiko fra nord eller nord-øst omtrent Aaret 600 efter Kristus. Aztekerne byggede sin første Stad Tula, omtrent 30 Mile nord-øst fra Staden Mexiko. De forøgedes i Antal fra Tid til Tid ved andre Emigranters Ankomst og gradvis trængtes deres Kolonier til alle Dele af Mexiko og Central-Amerika. Toltekerne vare arbejdsomme og vare langt højere civiliserede end Aztekerne. De vare de mest oplyste af alle Nahua Stammer, og bedre bekjendt med Maaden at nedbringe til sine Børn Traditioner om deres Herkomst og Antikvitet. Det er dem, som indførte Hieroglypher og Skrivetegn, hvilke de ordnede efter en bestemt Methode. Dyrehuder, Aloe eller Palmeblade igjengav deres Historie . . . ja endog forplantede de sine Traditioner ved allegoriske Sange. De vare gode Bygmestere, saavelsom kyndige i andre Haandværk. De byggede Steder, Paladser og Templer af huggen Sten. Alt deres Arbejde udviser stor Dygtighed. Fortræffelige Levninger af deres Bygninger bedækkede med Ornamentarbejde saavelsom Lertøj, Smykker, Ædelstene og mange andre Ting ere fundne.

Vi kunde i disse Vandringer af Toltekerne og Aztekerne se Udfaldet af den Stilling, som Lamaniterne befandt sig i, naar Moroni afsluttede de nephitiske Optegnelser (Mormons Bog). Det vil blive erindret, at en stor Armé af Lamaniter havde forfulgt Nephiterne nordover. Den største Del af dem, om ikke alle, nedsatte sig i det erobrede Land. De bevarede iblandt sig Traditioner fra deres sydlige Hjem. Dets Skjønhed og mange Tildragelser fremholdes, uden Tvivl, i Traditionen med forstørret Pragt, og næredes Ønsker hos Nogle, at vende tilbage. Dets varmere Klimat kan ogsaa ansees som en stor Aarsag for et saadant Ønske.

Denne Attraa om at vende tilbage tiltog og spredte sig, og omtrent Aaret 600, eller 180 Aar efterat Moroni gjemte de nephitiske Optegnelser, finde vi den mest civiliserede Del af dem at gaa tilbage mod Syd, overensstemmende med den mexikanske Tradition. Saaledes se vi, at Traditionen og Mormons Bog stemmer fuldstændigt overens.

Det antages af Nogle, at Toltekerne vare Opfindere af de Hioroglypher, som vi finde paa deres Pergamenter paa Væggen i deres Templer, men vi tro de have haft Kundskab om en Skrivemaade, som de senere have tabt, og at disse Hieoglypher kun var et Forsøg paa atter at oprette deres forrige System. Der findes mange Bevisen for, at der engang i Tiden var en næsten fuldkommen Skrivemethode kjendt paa dette Kontinent. Der er nu i Museet ved Bogota en Blomstervase af Guld, som er bedækket med indgraverede Skrifttegn, hvilke ere ligesaa ulige Toltekernes Hieroglypher som vor Skrivemaade er de kinesiske Skrivetegn. Og saa finde vi, at Pladerne, hvilke opdagedes i en Høj, i Pike County, Illinois, ere fyldte med Tegn som for en stor Del ligne de forrige ægyptiske Skrivetegn. Det er almindeligt kjendt blandt alle Oldgranskere, at der endnu i Mexiko og Central-Amerika findes Levninger af en Civilisation, hvilke tilhøre en Tid langt for Toltekernes Besiddelse i Landet. Disse Ruiner ere ligesaa langt foran Toltekerne i Bygningsstil, som deres er foran Pueblo-Indianernes, der bebo Arizona og New Mexiko. Er det ikke da rimeligt at antage, at den gamle Stamme var ligesaa meget fremskriden i deres skrevne Sprog?

Det er nu almindelig erkjendt af amerikanske Forskere, at de ældste Ruiner repræsentere den højeste Grad af Civilisation. Uden Undtagelse erkjende de, at Inkaerne, Toltekerne eller Aztekerne ikke havde nogen saadan Civilisation, som den der existerede før deres Tid. Det er dem umuligt at give nogen tilfredsstillende Forklaring om dette Folks Oprindelse og hvor de kom fra, og det er endnu mere vanskeligt at finde Aarsagen, hvorfor de forlod, og Stedet hvor de gik hen. Sir John Lubbock kommer nærmere Sandheden end nogen af dem, naar han spørger: „Hvilken ulykkelig Aarsag var det, som tilintetgjorde den tidligere Civilisation? Hvorfor vare disse Fæstninger overgivne? Hvorfor finder man disse Steder i Ruiner? Hvorledes er det, at de store, talrige Nationer, som engang beboede Amerikas frugtbare Dale, formindskedes til fattige vilde Stammer, som Europæerne fandt dem? Rejste Nord og Syd sig engang før i Krig mod hverandre? Mon det forskrækkelige Navn, det mørke og blodige Land, som af Indianerne anvendtes om Kentucky hentyder til disse gamle Nationers Krig mod hverandre?

Vi kalde, i Forening med Sir Lubbocks Bemærkninger, Opmærksomheden paa de forskjellige Indianer-Stammers Traditioner, hvilke hentyde til en saadan Tid. Næsten alle de amerikanske Stammer bevare Traditionen om store Krige i Fortiden, og disse Traditioner ere de mest begribelige blandt de civiliserede Stammer, og desuden finde vi at alle de større Befæstninger, som nu existere, tilhøre den ældre Tid. Det er derfor saa meget mere antageligt at tro, at Traditionen om store Krige ogsaa hentydede til den samme Tid.

Indvendinger kunne muligvis gjøres af Nogle, angaaende vor Paastand, at de nu brugelige Skrivetegn have nogen Forbindelse med Fortiden, da saadan en stor Forskjel existere mellem dem.

Det maa dog erindres, at Nephiterne saavelsom Toltekerne benyttede sig af Hieroglypher. Saaledes ere de lige i denne Henseende. Den eneste Forskjel bliver i Maaden hvorpaa de benyttede dem. Nephiterne havde næsten en fuldkomment Skrivemaade og havde ogsaa større Færdighed for Indgravering end Toltekerne. De sidstnævnte paastaa at have opfundet deres System. Det er muligt at de have opfundet de grove ufuldkomne Hieroglypher, men det er vanskeligt at forstaa hvordan de udartede Levninger af et civiliseret Folk kunde udføre det, som deres oplyste Forfædre ikke kunde udføre i deres største Glands. Charney og Stevens finder en stor Forskjel i Skrivetegnene i de forskjellige Ruiner i Central-Amerika.. Charney siger om dem: „Disse Inskriptioner kunde maaske tilhøre forskjellige Tidsperioder og vi have Aarsag til at antage, at Toltekerne i Central-Amerika havde en hieratiskt Skrive-Methode, der benyttedes baade af Præste- og Militærstanden". I begge Tilfælde vise det sig, at deres Sprog eller deres Skrivetegn vare underkastede Forandringer, aldeles som vi finde at Skrive-Methoden i Europa have undergaaet Forandringer, saa at det tolvte Aarhundredes gothiske Skrivetegn ikke bære nogen Lighed med den romerske Stil i det sextende Aarhundrede. Hvor et Folks Bestræbelse er at opnaa en højre Civilisation, finder man ogsaa at dets Skrivetegn forbedres, og paa samme Maade kunne vi antage, at netop det modsatte vilde indtræffe hvor et Folk nedsynkes fra Civilisationens Højde.

(Fortsættes.)

Den 1ste Januar 1890.

Til de Hellige!

Atter er et Aar henrundet med alle dets mindeværdige Begivenheder og Omvæltninger i Naturen saavelsom iblandt Nationer og Folk, der uden Tvivl vil tiltrække sig den Tænkendes Opmærksomhed og Betragtninger, og især burde dette minde de Sidste-Dages Hellige om, at Tiden nærmer sig, da Retfærdighed skal blive kjendt og Sandhed ene bestaa.

Dette minder os især om vor Frelsers Udtalelse til sine Disciple, da de ønskede at vide Tegnene paa hans Tilkommelse og Verdens Ende. Han siger: Det skal ske Tegn i Sol og Maane og paa Jorden skulde Folkene ængstes over de Tings Forventelse, som skulle komme over dem, nemlig Krig, Hunger, Pestilentse og Jordskjælv her og der, samt at Havet skulde overstige sine Bredder. Men ligesom Figentræet og alle Træer, naar de begynde at knoppes og Bladene udspringe, da vide vi at den behagelige Sommertid er nær forhaanden, saaledes ogsaa naar disse Tegn begynde at vise sig, vide vi at Frelserens Tilkommelse nærmer sig og den ønskede Sabbathshvile for Guds Folk vil indtræde. Der er ogsaa et andet Tegn som fornemlig burde tiltrække sig Alles Opmærksomhed, og det er, at Rigets Evangelium skal prædikes til et Vidnesbyrd for alle Folk og da skal Enden komme.

I det forløbne Aar har mange af disse Tegn vist sig, idet store Jordrystelser have givet sig tilkjende i Rusland, Spanien og de forenede Stater, hvorved mange Mennesker have omkommet, medens Hungersnød og Oversvømmelser i China og Japan have krævet mange Millioner Menneskeliv. Den gule Feber, Oversvømmelser og Ildebrande har i de forenede Stater og paa andre Steder foraarsaget Død, Hunger og Lidelser. Og vi finde nu, endskjøndt i en mild Grad, en Omgangssyge, der spreder sig fra Sted til Sted og fra Land til Land over hele Europa, ligesom en advarende Røst til Nationerne, om hvad Herren er mægtig at udføre, naar han finder for godt at straffe dem, som ikke vil lytte til hans Tjeneres Budskab.

Vi hentyde til disse Ting kun for at bevise, at Herrens Ord gaa i Opfyldelse, som han gjennem sine Tjenere i denne Tid, saavelsom fordum, har udtalt, at naar Evangeliet har blevet forkyndt, til et Vidnesbyrd for Nationerne, saa skal han derefter tale med Jordskjælv, Krig, Pestilentse og Hunger. Da skal Evangeliet tages fra Hedningerne, og Herrens Ord skal forkyndes for Jøderne. At vi nærme os den Tid bekræfte alle disse foregaaende Tildragelser. Men et af de største Bevis for, at dette er Tidernes Fuldendelse og at Profetierne snart skal opfyldes, bestaar i Jødernes Forberedelser og i deres tiltagende Ønske at drage ud fra Nationerne og samles til deres Fædres Land, for igjen at opbygge Jerusalem. Profeten Joseph Smith forudsagde, at deres Indsamling skulde begynde, saa snart det Budskab, som han modtog fra Himlen havde blevet forkyndt eller tilbudt alle Nationer. I Aaret 1841 blev Apostel Orson Hyde kaldet paa Mission til Palæstina, og den 24de October samme Aar besteg han Oljebjerget og ved Præstedømmets Magt velsignede og indviede Landet for Jødernes

Indsamling. Fra den Tid og indtil nu har Herren virket paa den tyrkiske Regjering, saa at den har formildet sine Love og Regler, hvorved Joderne kunne besøge deres Fædres Land, og saaledes kommer de dertil i store Skarer for at bosætte sig. Herrens Aand virker saaledes paa det gamle Pagtensfolk, saa at de atter vende tilbage til sit Land, og indflydelsesrige Mænd arbejde med Iver for at gjennemføre dette store Foretagende, som vistnok kommer til at gjøre en stor Omvæltning blandt Nationerne. Hvorfor samles Joderne til deres Arveland? Formedelst „Hedningernes Tid" er snart forbi, og Herren ønsker atter at antage sit Folk, og derved vil hans Hensigter med dem blive udført. I det forløbne Aar har Mormons Bog blevet oversat paa det ny-hebræiske Sprog, hvilket muliggjør at disse Sandheder bliver forkyndt for Jøderne, og flere Missionærer have blevet udsendte for at virke blandt dem i Palæstina og i andre Lande. Juda Træ og Ephraims Træ ere allerede forenede, som Profeten har sagt, i en Haand, hvilket betyder, at Tiden nærmer sig, da Juda Børn og Ephraims Børn, samt alle Stammer af Israels Hus, skulle blive samlede til deres forjættede Lande og blive en Nation, under Ledelse af Kongernes Konge og Herrernes Herre.

Medens den Almægtige saaledes virker for sit Folks Velfærd og endnu tilbyder Nationerne Evangeliets glade Budskab, saa se vi at Folket, istedetfor at lytte dertil og underkaste sig dets Forskrifter, ruste sig til Krig og med den største Nøjagtighed bevogte hinanden samt venter kun paa et belejligt Øjeblik for at overvinde hverandre. Saaledes vende de ogsaa sin Opmærksomhed mod Zion, og søge at omstyrte det samt at bringe Guds Folk i Trældom, men Herren har lovet at være med dem som sætter sin Tillid til ham.

Hvad det nu indtrædende Aar skal bringe i sit Skjød er ikke let at forudse; men vi ere forvissede om, at det skal blive ligesaa rigt paa mærkværdige Tildragelser, som det forbigangne Aar har været, og muligens endnu tydligere tegne paa Historiens Blade Opfyldelsen af vigtige Profetier, som staa i Forbindelse med Jesu Kristi anden Tilkommelse og alle Tings Gjenoprettelse.

Det er Bevidstheden om at S a n d h e d e n t i l s i d s t s k a l s e j r e, som glæder de Sidste-Dages Hellige under alle Omstændigheder og gjør Vandringen paa Livets Sti let og behagelig. Vi ville derfor opmuntre de Hellige til at fortsætte deres Bestræbelser i at udsprede Evangeliets herlige Sandheder, der ere gjengivne til Jorden i disse de sidste Dage for Menneskeslægtens Frelse, saa at naar dette Aar er tilende, de da kunde skue tilbage med Glæde og føle tilfredsstillede med det Arbejde, som de have udført i Herrens Vingaard.

Til Slutning ønske vi alle vore Læsere et „glædeligt Nytaar"! Maa Helbred, Fred og Guds Velsignelser være Eder tildelt, og maatte alle Eders kjære Forhaabninger og ædle Ønsker opfyldes, og Guds Værk trives og vedblive at vinde Indflydelse og Fremgang indtil Verdens Riger skal gives til vor Herre og hans Salvedes.

Tankesprog. Gud har kun en Maade at frelse Menneskeslægten paa, og I kan ikke blive frelste ved andre Principer end de som vare lærte af Jesus Kristus.

(H. C. Kimball.)

Udtog

af en Tale af Ældste C. W. Penrose,

holdt i Tabernaklet i Saltsøstaden Søndag den 10de November 1889.

Den almindelige Opfattelse som gjør sig gjældende angaaende „Mormonismen" er, at denne bestaar af visse besynderlige Ideer og Brug med Hensyn til Giftermaalet. Jeg gjennemsaa idag en Bog, hvori en fremstaaende Embedsmand i den katolske Kirke fremholder denne Anskuelse. Men en saadan Opfatning er en stor Fejltagelse. Det synes at være meget let at udsprede og at tro falske Beskyldninger om „Mormonerne", men man finder ikke nogen Villighed til at tale Sandhed om os. Bladene aabne sine Spalter for vores Fjender, men det tillader ikke os at forklare vor Side af Sagen. Jesus sagde til sine Apostle, at de skulde glæde sig naar de vare falskelig anklagede, thi det var altid deres Lod, som forkyndte og praktiserede Retfærdighed.

„Mormonismen" bestaar af Jesu Kristi Evangelium, saaledes som forkyndt af Jesus selv og hans Apostle, og som praktiseret af de første Hellige. De Sidste-Dages Hellige har modtaget Aabenbarelse om nogle Lærdomme, som ere særdeles egnede for den sidste Husholdning, men der findes intet i „Mormonismen", som er stridende mod Kristi og Propheternes Lærdomme, heller ikke er der noget, der ikke er i Overensstemmelse med Dyd, Ærlighed, Sandhed og Gudfrygtighed. Den forædler Menneskene og bringer dem i Harmoni med Gud og hans Søn, Jesus Kristus; og dets Formaal er, at berede Mænd og Kvinder for et evigt Liv i Guds Nærværelse. Den lærer, at Tro og Gjerninge ere nødvendige for at opnaa Frelse. Mennesket erholder ved den en Aand, der leder til alt som er Ædelt. Den paavirker deres Forstand, saa at de blive istand til at leve overensstemmende med det evige Livs Love. Den er en Religion, som omfatter enhver Stilling, som trænger ind til et hvert Hjem og til et hvert Hjerte og som lærer Mænd og Kvinder hvordan at handle under alle Forholde. Den ophøjer Menneskeslægten, og forkynder at om Menneskene skulle blive istand til at komme i Guds Nærværelse, maa visse Love adlydes, for at berede dem for en saadan Ophøjelse.

„Mormonismen" lærer os, at enhver Aand skal finde sin sande Stilling, overensstemmende med Gjerninger gjordte her i Livet. Den lærer os at vi ere Guds Børn, og at Jesus er vor ældre Broder, den førstefødte af Alle; at Gud er Ophav til vore Aander, og at vi ere sendte her i denne jordiske Tilværelse paa det at vi maatte lære at kjende Ondskab, Plager, Gjenvordigheder, Prøvelser, Sorg og Død. Den lærer os, at vi ere her paa Jorden for at erholde Kundskab, og at vi ere fødte i Himmelen hos Gud, samt at vi vare tilsammen med Guds Sønner, som frydede sig, naar Morgenstjernerne lovede Gud ved denne Jords Skabelse, som var bestemt for os at bebo, for her at erholde Kundskab om jordiske Ting; at blive prøvede, saa at vi maatte bringes nærmere Fuldkommenhed. Vi ere Guds Børn, thi ligesom ethvert Slags Frø frembringer efter sit eget Slag, saa ere vi blevne i Faderens Billede. Alle Folkeslag og

Nationer paa Jorden ere Guds Børn, i Aanden, og skulde være lydige til ham i alle Ting formedelst han er deres Fader. Vi skulde leve ligesom Jesus levede: At gjøre Faderens Vilje i alle Ting. Jesus var lydig i Alt, og derfor har Gud med Glæde ophøjet ham. Overensstemmende med vor Lydighed og Trofasthed skal vor Oplysning og vore Velsignelser blive. Jesus har erholdt de største Velsignelser formedelst han er den bedste. Han er den største, formedelst han var uden Synd. Og i Forhold til vor Oprigtighed og Vandel skulle vi nærme os hans Stilling, Kraft og Herlighed.

De Lærdomme, som alle Herrens Tjenere have forkyndt, har altid været saaledes: Ophør med det Onde og lær at gjøre det gode. Det er Herrens Lærdomme. Apostlen Johannes saa i sit Syn den store Dommens Dag, naar alle Mennesker skulle blive belønnede efter deres Gjerninger — ikke kun overensstemmende med deres Tro og Anskuelse. Om vi ønske at leve tilsammen med rene og hellige Væsener, saa maa vi ogsaa være rene og hellige. Lys forener sig med Lys, Sandhed med Sandhed, Intelligents med Intelligents og det gode med det gode. Og om vi ønske at opholde os i Herrens Nærværelse, da maa vi søge at blive ham lig. Vi maa overvinde det Onde og hellige vore Legemer gjennem at vise Lydighed til Herrens Lov.

„Mormonismen" lærer os alt dette. Den er en praktisk Religion. Den lærer os, at vi ere komne fra vor Faders Nærværelse, og at vi bleve iklædte Dødelighed for at vise om vi valgte at underkaste os det Onde eller at overvinde det. Den fortæller os hvorfra vi ere komne og hvorfor vi befinde os her. Den fremstiller ogsaa for os vor Bestemmelse, efter at vi har gjennemgaaet denne Dødelighedens Tilstand, og forkynder for os, at vi skal belønnes i Overensstemmelse med vore Gjerninger her i Livet. Naar Aanden forlader dette dødelige Legeme og gaar ind i Aandernes Verden, saa gaar de, som have udført Retfærdighed, til den Hvile som er beredt for dem — til Guds Paradis, for der at forvente Tiden, naar deres Legemer atter skal levendegjøres, imedens de som have udført det Onde skulde ikke finde nogen Hvile. De erindre i Aandernes Verden alle her i Livet udførte Handlinger, og vidende om sine Synder ere de altid i Frygt, forventende Dom for deres Ugudelighed. „Mormonismen" lærer os, at enhver, som har været iført et Legeme, skal atter erholde det, og at paa den store Dommens Dag enhver vilde blive dømte i Henhold til deres Fortjeneste. Alt som kan frelses skal blive frelst. Jesus led Døden, paa det at vi maatte leve, og han har igjenløst os fra Følgerne af Adams Fald. Alle Aander skulle frelses, med Undtagelse af Fortabelsens Sønner — de som frivilligt har syndet mod den Helligaand efter at have modtaget den. De som have opfyldt Guds Lov til Fuldkommenhed skulde erholde en celestial Herlighed, og enhver skal modtage en Herlighed i Forhold til hans Arbejde og Karakter. De, som under Striden mellem Kjødet og Aanden har overvundet sig selv, som har underkastet sig Herrens Lov, som har levet for Sandheden, og om nødvendigt vilde dø derfor, skulde erholde Fylden af den celestiale Herlighed og vinde Livets Krone. „Alle Ting styres ved Loven" og underholdes samt helliges derigjennem. Den Person der modsætter sig Loven kan ikke frelses førend han underkaster sig dens Forskrifter. Kun de som i Opstandelsen ere levendegjorte ved den

celestiale Herlighed kunne modtage Fylden af dens Velsignelser, og saaledes forholder det sig med de terrestriala og de telestiale Herligheder. Legemet kan kun svare til den Herlighed og Indflydelse for hvilken det har blevet beredt. Det skal opstaa paa den Tid, og modtage den Herlighed, som det har beredt sig for i Dødelighedens Tilstand. De Sidste-Dages Helliges, saavelsom de forrige Dages Helliges, Hensigt er, at hellige sine Legemer ved Adlydelse til den celestiale Lov, og berede sig for den celestiale Herlighed, saa at de ligesom Job i deres Kjød skal se Gud og indgaa i hans Nærværelse, for at regjere i Evighed. De have et Haab, som strækker sig ind i Evigheden, og de ere gjennem Herrens Velsignelse og gjennem Adlydelse til Evangeliet oplyste af den Helligaands Inspiration. Saaledes have de blevet istand til at beskue Evighedens Herlighed, og om de forblive trofaste, saa vide de at de skulle blive meddelagtige i de Retfærdiges Belonning.

Ingen uden de, som have adlydt de foreskrevne Love, kan blive Borgere i Guds celestiale Rige. Kristus har saaledes forkyndt det. Han siger: „Uden Nogen bliver fodt af Vand og Aand, kan han ikke indkomme i Guds Rige.“ Tro, Omvendelse, Daab i Vand til Syndernes Forladelse, og den Hellig Aands Modtagelse, ved Hænders Paalæggelse, ere nodvendige for Frelse i Guds celestiale Rige. Men alle Adams Born skulle blive belonnede overensstemmende med deres Gjerninger. Enhver Sjæl, som fodes paa Jorden, har kommet hertil i Herrens egen bestemte Tid, formedelst han „haver gjort, at al Menneskens Slægt boer paa den ganske Jordens Kreds af et Blod, og haver bestemt dem forordnede Tider, og visse Grændser for deres Bolig“, saa at enhver gjennem Dodelighed og Berorelse med jordiske Ting maatte blive provede for at derved vise, hvad Stilling de i den næste Tilværelse blive beredte for at indtage. Gud skal finde en Plads for alle Ting og skal ogsaa sætte enhver Ting paa sin rette Plads.

„Mormornismen“ bestaar ikke kun af et Princip, men den omfatter al Sandhed, hvorsomhelst den er funden. Den er Sandhedens Magnet, og den drager til sig al Sandhed. Derfor glæder jeg mig i den af mit ganske Hjerte. Jeg ved at „Mormonismen“ er Sandhed. Jeg er overbevidst om at Joseph Smith var kaldet af Gud, og han var ligesom alle andre Propheter hadet og foragtet af Mængden, forfulgt og sluttelig myrdet, ikke for hans Synder eller for noget Ondt han havde gjort, men formedelst han var for god for den ugudelige Verden. Han var oprejst for at indfore den sidste evangeliske Husholdning. Dette er Tiden for alle Tings Gjenoprettelse, om hvilket alle Guds hellige Propheter have talet. Det er Tidernes Fyldes store Husholdning. Dette Værk er i Almindelighed kaldet „Mormonismen“, men det er Guds Værk grundet paa Sandhedens evige Grundvold, og ingen Magt kan tilintetgjore det eller hindre dets Fremgang, thi Gud, som er dets Ophavsmand, vil sejrende bringe det fremad. Maa vi alle ledes af ham, at vort Levnet maa være rent og helligt. Jeg onsker at vi vare saa gode, som vi vide at vi burde være. Gud har kaldet os til at være Hellige, men vi ere endnu kun dodelige. Jeg er taknemlig til Gud for at han har aabenbaret disse Sandheder, som jeg har omtalt, og at de ere givne for ikke mere at borttages. De skal aldrig mere overvindes, men skal sejre. Prøvelser vil

komme og vi befinde os her for at blive provede, men ved Herrens Hjælp ville vi være istand til at overkomme dem. Maa vi forblive trofaste indtil Enden, saa at vort Rige og vor Herlighed maatte blive celestial og forøges fra Evighed til Evighed med Gud og hans Kristus. Amen.

Nutidens Jerusalem,

som beskrevet af en Korrespondent til »The Salt Lake Herald«.

Min amerikanske »Type Writer«, siger han, staar omtrent 30 Fod fra det gamle, saakaldte Davids Taarn, hvilket oprindelig blev bygget for Kristus. Til venstre, omgivet af Husenes gule Stenmure, finder man den Vandledning, som Hesekia under en Belejring byggede for derved at forsyne den hellige Stad med Vand. Paa den anden Side af denne Kanal hæver sig i Solens Skin den store Bronce-Kuppel, som staar paa det samme Sted, hvor det antages, at Kristus blev korsfæstet, og hvortil Pilegrimme fra alle Verdensdele kommer for at holde Andagt.

Paa omtrent en halv (engl.) Mils Afstand fra Zions Bjerg, hvor jeg nu staar, ser man et stort Taarn med en smuk Bronce-Kuppel. Det er Omars Moske, hvilken staar paa det Sted, hvor Salomons Tempel stod, medens paa den venstre Side findes en Kirke, som er bygget paa det romerske Mosaik-Gulv, hvorpaa fordum Pontius Pilatus Hus stod.

Horisonten er paa alle Sider omgivet af Bjerge, imedens Jerusalem ligger mellem Bjergene og er bygget paa en Hojslette, omgivet af stejle Bjerge, som gaa lige ned til Byen og fortsættes med endnu stejlere Bjerge paa den modsatte Side, Rundt om denne Højslette løber en Mur, som er omtrent 30 Fod i Højde, og som indeslutterr det nuværende Jerusalem. Stadens Omfang er dog ikke mere end omtrent 300 »Acres«, saa at en rask Fodgjænger kan, uden Anstrængelse gaa Murene rundt paa en Times Tid.

Idet jeg nu sidder paa det samme Sted, hvor Kong Davids Palads en Gang i Tiden stod, fremstilles der for mit Øje et beundringsværdigt Syn. Under mine Rejser, rundt om i Verden, har jeg aldrig fundet noget Sted, som er saa rigt paa maleriske Landskaber, og dog i alle Henseender saa forskjellige fra alle andre Steder paa Jorden. Selv om man aldeles lægger tilside alle Betragtninger over Stedets mange intersante historiske Tildragelser, saa er Jerusalem dog en mærkværdig Stad. Her findes 40,000 Personer ligesom pakkede inden Stadens Mure, og den har storre Lighed med en Bikube end med en Stad. Husene ere paa den mest uregelmæssige Maade byggede om hverandre, forestillende, fra det Sted hvor jeg beskuer Staden, ligesom en stor Slette bedækket med Pakkasser af alle mulige Størrelser, uden nogensomhelst Orden. Husene have ingen Skorstene, og Tagene ere flade. Paa mange Huse hæver sig fra Midten af Taget en Slags Kupler, hvis Udseeende ligner en Bikube. Bygningsmaterialierne bestaar af gul Kalksten; der findes ikke i alle Byens Bygninger mere Træ end

som skulde behøves for en amerikansk Familjes Vinterbehov.

Tagene, Væggene, Gulvene og Trapperne i disse Tusinder af Huse ere af en Slags lysegul Kalksten; ja endog i Biskoppens Palads, hvilket ansees for et af de fineste i Byen, og hvor jeg opholder mig, maa man staa op af sin Seng og stige paa et Stengulv, og siden vandre gjennem stenbelagte Gange og ned ad Stentrapper.

Der findes ingen Vand-Brønde i Jerusalem, da alt det Vand, som behøves, erholdes ved Regn. Træ- og Have-Anlægninger ere meget sjældne og deres Antal kunne let tælles paa Fingrene.

Bjergene omkring Byen ere aldeles bare, og det eneste Slags Løv, man kan se, er paa de mørk-grønne Oljetræer paa Oljebjærget og langs med Bjergene mellem Jaffa (Joppe) og Bethlehem.

Inden Stadens Mure ser man Grønt kun inden Tempel-Grundens Mure samt paa nogle Hustage, hvor tilstrækkekigt Støv og Snavs har samlet sig i Aarets Løb for Græsset at fremspire.

Der findes kun et eneste grønt Træ ved Foden af Golgatha, og et enligt Palmetræ staar ved Siden af den Gade, som har erholdt sit Navn efter Kong David.

Jerusalem er i Sandhed ingen tiltrækkende By, hvad Skjønhed angaar, og Husenes lyse Stenvægge, belyste af Solens tropiske Straaler igjengiver et Skin, som er anstrængende for Øjet. Men paa den anden Side finder man, at Jerusalems Mure ikke ere saa forfaldne som de, der findes i de kinesiske Byer; de ere rene og vel vedligeholdte og man kommer ind gjennem Porte, som om Natten holdes lukkede og altid bevogtes af muhamedanske Soldater, hvilke ogsaa opkræve Told paa alt, som indføres til Byen.

Bag om Davids Taarn, paa Siden mod Joppe, findes den fornemste Port; thi gjennem den bringe Bethlehems Piger hver Morgen deres Grøntsager til Torvet, og ligeledes indføre alle Fiskere deres Varer gjennem denne Port. Jeg kan tydeligt se fra mit Vindu den Trængsel, som dagligen gjør sig raadende der. Man ser Kameler og Æsler, belæssede med tunge Byrder, saavelsom Pilegrimme i tusindvis, fra alle Nationer og Samfundsklasser, saa at det hele udviser et broget Skue. Af og til sees en barfodet Tyrk, paa hvis Hoved pranger en ildrød Turban, og hvis Legeme er indsvøbt i et gult Tæppe, ledende et Æsel, som er belæsset med Oljetræ-Rødder, muligvis værd 25 Cents, for hvilket han er nødsaget til at betale en Skat af 3 Cents. Snart ser man en stolt Beduin fra Syrien, siddende ligesom en Telegrafstolpe paa sin graa „Ponny" (en liden Hest), og yderst forundret betragtende den brogede Mængde, som omgiver ham. Et sort og hvidt uldent Tæppe indhyller hans Legeme, og hans Hoved er prydet med et stort gult Lommetørklæde. Bag efter ham sees 3 Kameler, belæssede med Apelsiner fra Joppe. Saa opdages et Regiment af tyrkiske Soldater i blaa europæiske Uniformer og røde Huer. De støde de Kristne til Siden, medens de marschere fremad, hvilken Behandlingsmaade er nok til at ophidse Blodet, naar man betragter dette Land og betænker, at det, som af alle kristne Nationer betragtes for det helligste, er i disse vantro Tyrkeres Hænder. Deres Soldaters Musikkorps høres overalt og til alle Tider i Jerusalem, deres Sabler og Geværer sees overalt, ja, end ogsaa de hellige Steder bevogtes af dem.

Ved Portene er en hel babylonisk

Forvirring af Tungemaal og Nationaldragter. Man ser der græske Præster, syriske Piger, Russere, Beduinere, Afrikanere, Armenianere, Tyrkere og Amerikanere.

Jerusalems Gader er saa snævre, at ingen Vogn kan passere igjennem dem, og saaledes ligner Staden mere en Katakomb end en By, og følgelig finder man her nogle af de mindste Butikker i Verden, ja, mange Forretningslokaler ere ikke større end en nogenlunde stor Pakkasse, saadan som vi ofte se dem i Amerika.

Under Byens nuværende Grundflade finder man ofte Ruiner baade af Templer og Huse, da det nuværende Jerusalem er beliggedde paa det samme Sted, hvor fordum et halvt Dusin forskjellige Jerusalem har været beliggende, hvilke have undergaaet Snese af Belejringer, og flere Gange blevet aldeles ødelagte. Murene, som omgive Staden, og særdeles de, som gaa ud fra Salomons Tempel, begynder paa en Dybde af 80 á 100 Fod under Byens nuværende Grundflade, men de have uden Tvivl i gamle Dage været jævne med Jernsalems Grund.

For nogle Dage siden besøgte jeg St. Anne Kirken, og jeg blev vist en Marmor-Pille, der nogle Dage forud var bleven gravet op af Jorden. Den var lige saa stor som de i Washingtons Capitolium. Man finder under det nuværende Jerusalem baade Huse og Gader, der ere lige saa interessante, som de, der forekom ved Pompeii Udgravningerne. De underjordiske Mure, som man saaledes træffer paa, ere flere Fod i Tykkelse, og ere byggede af store Stene, og mange af disse ere saa omhyggeligt sammensatte, at man ikke er i Stand til at faa et Knivsblad ind imellem dem. Jeg lod mig føre ned i den Retssal, hvor Pontius Pilatus dømte Frelseren, og jeg har endog seet de jødiske Kongers Begravelses-Steder, som ere udhugne i Klipperne og ere 80 Fod dybe med omtrent en «Acre« Fladerum.

Jerusalem er i Dag lige saa tæt bygget, som den var, da David spillede paa sin Harpe inden dets Mure, og ikke alene fra Palæstine, men fra hele Verden, komme Folk hertil for at holde Andagt, og pragtfulde kristne Kirker ere byggede over alt i den hellige Stad.

Fra Toppen af Oljebjerget hæver den russisk-katholske Kirke sine majestætiske Spire imod Himmelen, og det armenianske Kirkesamfund har nær Zions Port opført et Kloster, der har Pladser for 2,000 Pilegrimme, og de har et Brødre-Chor bestaaende af 180 Munke.

I Gethsemane Have, hvor Kristus opholdt sig Natten for sin Korsfæstelse, er der indrettet Hvilepladse for Pilegrimme, og den romersk-katolske Kirke har et Kor af 1,500 Brødre og Søstre i deres Kloster i Jerusalem. Man ser her Tusinder af græske Kristne og i Hundredvis af Syrianere. Her sees ogsaa mørkhudede Præster fra Abyssinien, og man ser alle Slags Dragter og hører alle mulige Sprog.

Jerusalem er i Ordets fulde Betydning en religiøs Stad, men det mest mærkværdige og betydningsfulde af det hele er dog, at den atter begynder paa at blive en jødisk Stad.

Tankesprog. Dersom Alle vidste hvad der rundt i Krogene bliver hvisket Mand og Mand imellem, vilde der ikke gives fire Venner paa Jorden.

Blanding.

Der findes endnu i Verden nogle Mennesker, som ikke er fastgroet til deres Guld. En saadan Mand er Sir Edward Guinness i London, som nylig har skjænket en Million Dollars til Opførelsen af Arbejdsboliger for Stadens Fattige. Et bedre Monument kunde Sir Edward aldrig have rejst sig. Maa hans Dage blive mange og lykkelige paa Jorden.

Taaren.

Hvorfra kommer du, du lille Stjerne
Som jeg ofte i min Barndom saa?
Kommer du fra det ukjendte Fjerne? —
Kommer du fra Hjertets dunkle Vraa?

Nej, jeg kommer fra en ukjendt Bolig
Ofte du mig i dit Øje saa,
Snart i Glæden, snart i Sorgen trolig
Følger jeg dig, hvor du hen vil gaa.

Stundom naar i Hjertet at du lider,
Kommer jeg som gammel Ven igjen,
Og jeg sagte ned ad Kinden glider,
Bringer dig din tabte Fred igjen.

Ja! vort Liv fra Vuggen til vor Baare,
Som en Draabe er i Tidens Hav;
Men vi ved, at hver en Venskabs Taare,
Vander Græsset paa de Dødes Grav.

Indhold.

Kjøbenhavn.
Udgivet og forlagt af **C. D. Fjeldsted**, Lorentzensgade 14, 1ste Sal.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen).